

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Broj: 01-040/24-1239
Podgorica, 16.12.2024. godine

PRAVILNIK
O PROGRAMSKIM STANDARDIMA
U RADIJSKIM I TELEVIZIJSKIM PROGRAMIMA

Podgorica, decembar 2024. godine

Na osnovu čl. 23 stav 11, 33 stav 6, 34 stav 3, 39 stav 3, 85 stav 3 i 143 stav 1 tač. 12 i 15 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24), Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, na sjednici održanoj 16.12.2024. donio je

PRAVILNIK O PROGRAMSKIM STANDARDIMA U RADIJSKIM I TELEVIZIJSKIM PROGRAMIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovim Pravilnikom se propisuju programski standardi u lineranim audiovizuelnim medijskim uslugama, odnosno radijskim i televizijskim programima u skladu sa Zakonom o medijima, Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.
- (2) Osnovni cilj Pravilnika je obezbjeđivanje dosljedne primjene Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (u daljem tekstu: Zakon), poštovanje i promocija osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti i institucija i pluralizma ideja; zaštite maloljetnika i rodne ravnopravnosti; unapređenje kulture javnog dijaloga i poštovanje jezičkih standarda.

Član 2.

- (3) Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:
  - 1) emiter: pružalac linearne audiovizuelne medijske usluge kome je izdato odobrenje za emitovanje radijskog ili televizijskog programa;
  - 2) govor mržnje: svi oblici izražavanja kojima se podstiče nasilje, netrpeljivost, odnosno omogućava podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava;
  - 3) diskriminatorno postupanje: svako neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva), u odnosu na lica ili grupe, kao i na članove njihovih porodica, ili sa njima povezana lica, na otvoren ili prikriven način, a koje se zasniva na njihovim stvarnim ili pretpostavljenim ličnim svojstvima (npr. rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko porijeklo, jezik, vjersko ili političko ubjeđenje, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovinsko stanje, genetske osobine, zdravstveno stanje, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosna dob, izgled i dr.);
  - 4) javni interes: interes javnosti da raspolaže informacijama o pitanjima i događajima od opšteg društvenog značaja, uključujući, ali ne ograničavajući se na zaštitu javnog zdravlja i sigurnosti, otkrivanje i objelodanjivanje krivičnih djela, sprječavanje obmanjivanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti ili korupcije u javnoj službi i sl.;
  - 5) ranjive osobe: socijalno, psihološki i/ili zdravstveno ugrožene osobe, uključujući, između ostalog, osobe iz marginalizovanih grupa, osobe sa poteškoćama u razvoju, sa zdravstveno-mentalnim problemima, osobe sa psihičkim oboljenjima, osobe koje pate od gubitka pamćenja, bolesne osobe, osobe koje su preživjele traumu, žrtve nasilja i porodice nestalih ili nastradalih;
  - 6) kategorizacija programskog sadržaja: svrstavanje određenog programskog sadržaja u jednu od dobnih kategorija predviđenih ovim Pravilnikom, s obzirom na njegovu prikladnost (primjerenost) u odnosu na uzrast maloljetnika;
  - 7) nadriljekarstvo: bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez posjedovanja propisane stručne spreme;
  - 8) parapsihologija: pseudonauka koja se bavi naučno neobjašnjivim pojavama i obuhvata područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije naučno dokazivo;
  - 9) okultizam: učenje o pojavama koje se ne mogu objasniti na osnovu prirodnih zakona, a tumači se kao skriveno znanje nedostupno većini, već samo pojedincima koji istražuju duhovnu stvarnost koja se nalazi van domena čulnog opažanja;

- 10) paranormalne pojave: fenomeni koji se bave doživljajima izvan normalnih, a koji se mogu naučno dokazati;
  - 11) maloljetnik: lice staro do 18 godina;
  - 12) nepristojno ponašanje: ponašanje, uključujući i govor, koje je neprihvatljivo za prosječnog gledaoca ili slušaoca (npr. psovanje, omalovažavanje drugih osoba, nepristojna gestikulacija ili mimika i sl.);
  - 13) opasno ponašanje: ponašanje kojim onaj koji ga preduzima dovodi u opasnost sebe ili druge, a koje maloljetnik može lako podržavati (npr. izazivanje požara na način koji maloljetnik može podržavati, neoprezno rukovanje oružjem koje može biti dostupno maloljetniku, nebezbjedno upravljanje motornim vozilom i sl.);
  - 14) fikcijski programski sadržaj: sadržaj u kome se prikazuju izmišljeni događaji, pojave ili ličnosti ili stvarni događaji, pojave ili ličnosti, ali koji su rekonstruisani putem odgovarajućeg umjetničkog postupka (npr. biografije, sadržaji zasnovani na istinitim događajima), a u koje spadaju kinematografski filmovi, televizijski filmovi, TV drame, TV serije i serijali, radio drame, animirani filmovi i sl.;
  - 15) nefikcijski programski sadržaj: sadržaj u kome se prikazuju događaji, pojave ili ličnosti koje gledaoci, odnosno slušaoci primaju (prihvataju) kao stvarne, odnosno prave;
  - 16) rijaliti programski sadržaj: sadržaj koji pretežno u cilju zabave prikazuje, u prirodnom ili vještački stvorenom okruženju (npr. vještački stvorena zajednica ljudi na ograničenom fizičkom prostoru), na koji način se jedan ili više učesnika ponaša u unaprijed predviđenim, spontano ili na drugi način nastalim konkretnim životnim situacijama (npr. suživot u određenoj zajednici ljudi, međusobna komunikacija, rad, dokolica, rješavanje određenih zadatah ili nepredviđenih konkretnih životnih problema i sl.) u određenom vremenskom periodu, a u kojem učesnici, po pravilu, učestvuju radi pribavljanja određene imovinske ili neimovinske koristi;
  - 17) pseudorijaliti programski sadržaj: sadržaj koji, obično prema unaprijed utvrđenom scenariju, prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije ili u kojima se stvarni ljudi stavljaju u određene situacije koje su scenarijski unaprijed pripremljene ili kada takve situacije predstavljaju glumci stvarajući privid dokumentarnog ili stvarnog događaja. Ovi sadržaji uključuju ali se ne ograničavaju na zabavne sadržaje, sa ili bez nadmetanja, koji se sastoje u pokazivanju određenog umjetničkog, sportskog, zanatskog ili drugog talenta ili vještina, prikazivanje volonterske aktivnosti humanitarnog karaktera i sl.;
  - 18) erotski programski sadržaj: sadržaj u kome se prikazuju naga ljudska tijela u polnom činu ili sama naga tijela, bez eksplicitnih scena polnog čina (penetracije, oralnog seksa, masturbacije i si.) ili polnog organa, ali u kontekstu realizacije seksualne aktivnosti;
  - 19) pornografija: eksplicitno prikazivanje polnog organa ili polnog čina bez naročitog programskog i umjetničkog opravdanja;
  - 20) nasilje: ponašanje koje podrazumijeva primjenu sile ili prijetnje radi nanošenja povrede, bola ili ugrožavanja drugog lica, drugog živog bića ili stvari (fizičko, verbalno, psihičko ili seksualno nasilje);
  - 21) bezrazložno prikazivanje nasilja: emitovanje ili objavljivanje poruka, riječi i slika čiji su sadržaj ili prezentacija nasilni u mjeri koja nije opravdana u datom kontekstu;
  - 22) teško nasilje: ponašanje kod koga se primjenom sile žrtva lišava života ili joj se nanose teške tjelesne povrede ili se kod nje izaziva ozbiljna patnja (npr. surovo, nečovječno postupanje, sakaćenje žive osobe ili leša, sadistički postupci), kao i koje za posljedicu ima veliki broj žrtava ili velika materijalna razaranja;
  - 23) seksualno nasilje: ponašanje kojim se uz primjenu sile, prijetnji, pritisaka ili uticaja drugo lice, protiv njegove volje, primorava na polni odnos ili mu se dodiruju intimni dijelovi tijela;
  - 24) prikazivanje seksualnosti: prikazivanje dodirivanja intimnih dijelova tijela u cilju pobuđivanja polnog nagona ili prikazivanje polnog odnosa;
  - 25) uznemirujuće scene: segmenti programskog sadržaja koji kod gledalaca, odnosno slušalaca mogu izazvati osjećanje šoka, straha, stresa, uznemirenosti ili gađenja.
- (4) Ostali izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju značenja definisana Zakonom.
- (5) Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

II. OPŠTI PROGRAMSKI STANDARDI

Član 3.

- (1) Emiter je odgovoran za sve objavljene programske sadržaje, bez obzira na njihov izvor, u skladu sa zakonom koji reguliše rad medija.
- (2) Programski sadržaji iz stava 1 ovog člana obuhvataju sopstveni, kupljeni, reemitovani i razmijenjeni program, najave programa, SMS i druge oblike uključivanja publike u kreiranje programa, kao i sve oblike audiovizuelnih komercijalnih komunikacija.

Član 4.

- (1) U radijskim i televizijskim programima zabranjeno je ugrožavanje privatnosti pojedinca, objavljivanjem informacija o privatnom životu bez njegovog znanja i pristanka, osim u slučaju nedvosmislenog postojanja opravdanog javnog interesa.
- (2) Smatraće se da opravdani javni interes naročito postoji u slučaju da je lice o kojem se izvještava nosilac javne funkcije ili druga javna ličnost, kada je objavljivanje informacije u funkciji izvještavanja o temi od javnog interesa.
- (3) Svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada se radi o maloljetnicima i osobama koje ne obavljaju javne funkcije i nijesu eksponirane u javnosti.
- (4) Kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružiće se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode.
- (5) Obaveza iz stava 3 ovog člana ne odnosi se na emitovanje informacija koje zbog hitnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje, kada će se sa tim osobama ili organizacijama stupiti u kontakt čim to okolnosti budu dozvoljavale i omogućiti im se da iznesu svoj stav.

Član 5.

- (1) Prilikom objavljivanja informacija o izvršenom samoubistvu ili pokušaju samoubistva, emiter ne smije:
  - a. navoditi lične podatke i detalje o načinu na koji je neko lice izvršilo ili pokušalo samoubistvo;
  - b. objavljivati podatke o izvršenom ili pokušanom samoubistvu u udarnom terminu emisije vijesti (npr. naslovi, vijest dana ili kao prva ili najvažnija vijest dana i sl.);
  - c. objavljivati snimak izvršenja samoubistva, fotografiju preminulog, ni prikazivati mjesto na kojem je izvršeno samoubistvo;
  - d. odobravati izvršenje ili pokušaj samoubistva;
  - e. predstavljati uzrok izvršenja ili pokušaja samoubistva na pojednostavljen način (npr. samoubistvo je učinjeno samo iz jednog razloga i sl.).
- (2) Prilikom objavljivanja informacije iz stava 1 ovog člana, emiter je dužan da objavi i kontakt podatke odgovarajuće organizacije ili institucije koja se bavi prevencijom samoubistava, ako je to moguće s obzirom na prirodu i trajanje programskog sadržaja u kojem se ta informacija objavljuje.
- (3) Odredbe iz stava 1 ovog člana odnose se i na samopovređivanje.

Član 6.

- (1) U programskim sadržajima koji prikazuju scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, emiter je dužan da, dosljednom primjenom profesionalnih i etičkih standarda novinarskog kodeksa, na primjeren način realizuju obavezu informisanja javnosti i potrebu za iskazivanjem saosjećanja, uz eliminisanje rizika od senzacionalizma.
- (2) Ukoliko se izvještava o nesrećama ili porodičnim tragedijama, mora se poštovati pravo na privatnost žrtava i drugih osoba koje su pogođene tim događajima.
- (3) Ukoliko se prilikom emitovanja programa koristi arhivski materijal koji sadrži podatke o ličnostima, nesrećama, nasilju, psihičkim posljedicama nasilja, smrti i si., emiter je dužan da vodi računa o mogućem uznemiravanju preživjelih ili porodice žrtava u slučajevima kada se određene scene događaja (nesreća, ozbiljni incidenti, sahrane i sl.) koriste kao ilustracije u programu.

- (4) Osobe u stanju bola ili šoka ne smiju biti izložene pritisku da daju intervjuue ili učestvuju u televizijskim i radijskim programima.

Član 7.

- (1) Emiter je obavezan da segmente programskih sadržaja, a posebno priloge u informativnim i programima koji sadrže uznemirujuće scene (prizore, tonske zapise, ili direktan opis nasilja, posljedica nasilja i prirodnih katastrofa, snimke žrtava i posljedica nesreće), posebno najavi, uz odgovarajuće tekstualno upozorenje.
- (2) Prilikom prikazivanja rekonstrukcije krivičnih djela, nasilja i drugog štetnog ponašanja, emiteri su dužni da, tokom cijelog trajanja, istaknu vizuelno upozorenje da se radi o rekonstrukciji događaja.
- (3) Obaveza iz stava 1 i 2 ovog člana se ne odnosi na sadržaje filmskog i serijskog programa, u smislu ovog Pravilnika.

Član 8.

- (1) Svi programski sadržaji, koji se odnose na planiranje porodice, seksualna i reproduktivna prava, zdravlje majke i djeteta, kao i obrazovanje, treba jasno da upućuju na prava i obaveze različitih polova.
- (2) U programskim sadržajima nije dozvoljeno korišćenje i promovisanje stereotipnog prikazivanja žena i djevojčica, starijih i ranjivih osoba ili bilo koje druge grupe lica u odnosu na njihova stvarna ili pretpostavljena lična svojstva.

III. POSEBNI PROGRAMSKI STANDARDI

Član 9.

- (1) Maloljetnici i ranjive osobe koje nijesu u stanju da se staraju o sebi ne smiju biti ispitivane o privatnim stvarima bez pisanog odobrenja roditelja ili staratelja.
- (2) Identitet i lični podaci maloljetnika ili ranjivih osoba ne smiju biti otkriveni u slučajevima kada postoji opravdana sumnja da bi njihovo objavljivanje moglo dovesti do ugrožavanja njihovog interesa ili dostojanstva.
- (3) Izuzetno, stav 2 ovog člana se ne primjenjuje kada u programu učestvuje jedna ili više ranjivih osoba ili maloljetnika koji imaju smetnje u mentalnom razvoju, ili invaliditet, isključivo ako je svrha programskog sadržaja da objavljivanje informacija o uslovima u kojima oni žive, rade ili se obrazuju i promoviše ideju uvažavanja različitosti i njihovog uključivanja u društvo kao ravnopravnih članova.
- (4) Emitovanje sadržaja u kojem učestvuje maloljetnik ili ranjiva osoba povodom nekog od razloga ranjivosti je dozvoljeno samo ako je obezbijedena anonimnost identiteta (maskirana ili zamagljena slika i modulirani ton ili korišćenje glasa druge osobe, korišćenje glume, izostavljanje podataka koji bi mogli ukazati na identitet).
- (5) Gledaoci odnosno slušaoci moraju biti jasno obaviješteni da se, radi zaštite identiteta maloljetnika ili ranjive osobe, koristi gluma ili glas drugog lica.
- (6) Snimci i slike maloljetnika sa smetnjama u razvoju ne smiju se koristiti za bilo koju svrhu koja nije u skladu sa poštovanjem njihovih prava i ljudskog dostojanstva.

Član 10.

- (1) Za snimke koji prikazuju anonimna lica, u širokim kadrovima, bez mogućnosti jasne identifikacije i nevezano za kontroverzne teme, iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna saglasnost tih lica za njihovo prikazivanje.
- (2) Ukoliko se na javnim mjestima snimaju i kontaktiraju slučajni prolaznici u uličnim anketama, „skrivenim kamerama“ i slično, mogu biti prikazani snimci samo onih osoba koje su dale saglasnost.

Član 11.

- (1) Programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju omogućavati promovisanje ili opravdavanje govora mržnje ili diskriminatornog postupanja, ili na drugi način opravdavati kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina.
- (2) U radijskim i televizijskim programima zabranjeno je emitovanje programskih sadržaja kojima se potencira pripadnost određenoj grupi, opredjeljenje, stvarno ili pretpostavljeno lično svojstvo, kao oblik diskriminacije prema njima.

- (3) Emiter je dužan da izbjegava korišćenje uvredljivih termina koji bi se mogli povezati sa određenom društvenom grupom.
- (4) Emitovanje programskih sadržaja iz st. 1 do 3 ovog člana dozvoljeno je isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada, a objavljeni su:
  - a) bez namjere da se podstiče na diskriminaciju, mržnju ili nasilje i dio su objektivnog novinarskog izvještavanja;
  - b) sa namjerom da se kritički ukaže na diskriminaciju, mržnju, nasilje ili na pojave koje predstavljaju ili mogu predstavljati podsticanje na takvo ponašanje.

Član 12.

- (1) Programski sadržaj koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika (u daljem tekstu: „razvoj maloljetnika“), mora biti dostupan isključivo na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti i/ili vidjeti i uz primjenu mjera koje, pored ostalog, uključuju kategorizaciju, označavanje i raspoređivanje programskih sadržaja.
- (2) Emitovanje sadržaja koji mogu ozbiljno ugroziti razvoj maloljetnika, koji između ostalog uključuju pornografiju ili bezrazložno prikazivanje nasilja, nije dozvoljeno u opštim programima.
- (3) Izuzetno, emitovanje sadržaja iz stava 2 ovog člana je dozvoljeno u specijalizovanim programima dostupnim samo kroz usluge distribucije linearnih audiovizuelnih medijskih usluga sa uslovnim pristupom i uz primjenu mjera koje uključuju kategorizaciju, označavanje i raspoređivanje programskih sadržaja i primjenu tehničkih mjera kojima se obezbjeđuje da ih maloljetnik u redovnim okolnostima neće čuti i/ili vidjeti (korišćenje ličnog identifikacionog broja - PIN, korišćenje šifre za elektronsku autorizaciju korisnika ili alata za provjeru godine rođenja ili druge tehničke mjere).
- (4) Prilikom emitovanja specijalizovanog pornografskog programa nije obavezno korišćenje mjere raspoređivanja programskih sadržaja.

Član 13.

- (1) Prilikom objavljivanja informacije o ulozi maloljetnika u bilo kom obliku nasilja, njegov identitet se uvijek mora zaštititi zamagljenom ili maskiranom slikom i moduliranim tonom, korišćenjem glasa tako da se ne može prepoznati kao i izostavljanjem podataka koji bi neposredno ili posredno mogli ukazati na identitet i sl.
- (2) Lični podaci maloljetnika i pojedinosti iz njihovih porodičnih odnosa i privatnog života ne smiju se objavljivati u slučajevima u kojima bi dovelo do ugrožavanja njihovih interesa i dostojanstva.
- (3) Ne smiju se objavljivati informacije o toku krivičnog postupka prema maloljetniku i o odluci donijetoj u tom postupku.
- (4) Pravosnažna sudska odluka u postupku protiv maloljetnika može se objaviti, ali bez navođenja njegovih ličnih podataka ili podataka na osnovu kojih se može utvrditi njegov identitet.
- (5) Identitet maloljetnika pravosnažno osuđenog za krivično djelo može se otkriti u programskim sadržajima isključivo ukoliko postoji opravdani javni interes.
- (6) Pri objavljivanju informacija u vezi sa krivičnim djelima, emiteri su dužni da obrate posebnu pažnju na ranjivi položaj maloljetne osobe koja je uključena u slučaj kao žrtva, svjedok ili izvršilac.

Član 14.

- (1) Maloljetnik može direktno učestvovati ili se uključivati u programski sadržaj samo uz prethodnu pisanu saglasnost roditelja, staratelja, usvojioca, hranioca ili lica kome je maloljetnik povjeren na njegu, vaspitanje ili osposobljavanje.
- (2) Izuzetno, maloljetnik može biti uključen u informativni i zabavni programski sadržaj bez prethodne saglasnosti lica iz stava 1 ovog člana, ukoliko to zahtijevaju razlozi blagovremenosti i aktuelnosti.
- (3) Nezavisno od pristanka lica iz stava 1 ovog člana za učestvovanje u emisijama, maloljetnik se ne smije, po bilo kom osnovu i na bilo koji način, vrijeđati ili omalovažavati.
- (4) Zabavni programski sadržaj ne smije koristiti porodične konflikte za zabavljanje publike i na taj način ometati razvoj maloljetnika.

- (5) Nagrada koja se dodjeljuje maloljetniku mora, prema svojoj prirodi, obliku, kvalitetu i drugim svojstvima, odgovarati njegovom uzrastu.
- (6) Direktno učešće ili uključivanje maloljetnika u programski sadržaj ni na koji način ne smije prouzrokovati uznemirenost ili strah, niti narušavati njihovu fizičku, psihičku i emotivnu dobrobit i dostojanstvo.
- (7) Emiter ne smije od maloljetnika tražiti mišljenje vezano za privatna porodična pitanja niti o temama koje mogu biti van domena njihovog rasuđivanja.
- (8) Maloljetnik ne smije učestvovati u programskom sadržaju u kojem se diskutuje o podobnosti njihovog davanja u starateljstvo jednom ili drugom roditelju, o opravdanosti njihovog udaljavanja od kuće, davanja u hraniteljsku porodicu ili na usvojenje ili o štetnosti ponašanja jednog ili drugog roditelja.

Član 15.

- (1) Maloljetnik se ne smije neoprezno i bez opravdanog razloga prikazivati u opasnim situacijama.
- (2) Maloljetnik se ne smije intervjuisati dok je u kriznim situacijama (npr. maloljetnik koji je pobjegao od kuće, pokušao samoubistvo, iskorišćen za kriminalne aktivnosti od strane odraslih, čiji su roditelji u zatvoru itd.) i njegova anonimnost se mora obezbijediti u izvještajima o takvim situacijama.
- (3) Konzumacija duvana, duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za njihovo ponovno punjenje, alkohola, piva i mješavina piva sa voćnim sokovima ili voćnim nektarima, osvježavajućih bezalkoholnih pića ili voćnih vina i opojnih droga ne smije se prikazivati u programskim sadržajima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim sadržajima ne ukazuje na njihovu štetnost.
- (4) Svi oblici nasilja ili opasnog ponašanja koje bi maloljetnici lako mogli oponašati ne smiju se prikazivati u programskim sadržajima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim sadržajima ne ukazuje na njihovu štetnost.

Član 16.

- (1) Informacija koja se odnosi na privatni i porodični život maloljetnika ne smije se objavljivati ako bi to dovelo do povrede njegovog interesa i dostojanstva.
- (2) Emiter je dužan da posebnu pažnju obrati na privatnost maloljetnika, kao i da pritom ima u vidu da njegovo pravo na privatnost ne prestaje time što njegov roditelj ili drugo blisko lice obavlja javnu funkciju, aktivno učestvuje u javnom životu ili je na drugi način poznato javnosti.
- (3) Nije dozvoljeno emitovati programski sadržaj usmjeren na utvrđivanje identiteta maloljetnikovih roditelja (npr. osporavanje, odnosno utvrđivanje očinstva ili materinstva), bez obzira na to da li je on pod roditeljskim staranjem.
- (4) Nije dozvoljeno emitovati programski sadržaj u kojem se raspravlja o povjeravanju određenog maloljetnika na staranje jednom ili drugom roditelju ili o opravdanosti davanja u hraniteljsku porodicu ili na usvajanje.
- (5) Maloljetnik ne može da učestvuje u programskom sadržaju koji se odnosi na porodični sukob u koji je on neposredno ili posredno uključen.
- (6) Maloljetnik koji nije navršio 16 godina ne može da učestvuje u programskom sadržaju koji se direktno (uživo) emituje nakon 23 sata.
- (7) Maloljetnik koji nije navršio 16 godina ne može da učestvuje u programskom sadržaju koji se sastoji od rekonstrukcije zločina, nasilja ili dramatičnog tragičnog događaja.

Član 17.

- (1) Emiter je dužan da unaprijed zvučno i vizuelno (pisano i grafički), označi programski sadržaj, koji može ugroziti razvoj maloljetnika.
- (2) Programski sadržaj iz stava 1 ovog člana mora biti jasno označen vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emitovan u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnik u uobičajenim okolnostima čuti i/ili vidjeti.
- (3) Za emitovanje televizijskog i radijskog programa, ustanovljava se granični period u trajanju od 23,00 do 06,00 časova.

- (4) Pisano i zvučno upozorenje se emituje neposredno prije početka označenog programskog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: „Sadržaj koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina“, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
- (5) Grafičku oznaku predstavlja crveni krug sa bijelim brojem, koji mora biti jasno vidljiv i koji se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja.
- (6) U smislu ovog Pravilnika, za odgovarajuće kategorije programa primjenjuju se sljedeće grafičke oznake:
  - a) grafička oznaka 12;
  - b) grafička oznaka 16;
  - c) grafička oznaka 18.

Član 18.

- (1) Emiter je odgovoran za kategorizaciju svih emitovanih programskih sadržaja koji mogu ugroziti razvoj maloljetnika, u skladu sa ovim Pravilnikom, bez obzira na izvor produkcije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana emiter nije dužan da kategorizuje sadržaje informativnog programa, dok sportski program kategorizuje samo u slučaju koji je predviđen ovim Pravilnikom.
- (3) Prilikom kategorizacije programskih sadržaja, treba uzeti u obzir:
  - a) da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice; bezrazložno prikazivanje nasilja; seksualno nasilje; nago ljudsko tijelo; seksualnost; zastrašujuće scene; pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci; opasno ponašanje; diskriminatorno postupanje ili nepristojno ponašanje;
  - b) u kom kontekstu se prikazuju programski sadržaji iz tačke a) ovog stava i posebno:
    - 1) cilj ili priroda programskog sadržaja u kojem se prikazuje sadržaj koji može ugroziti razvoj maloljetnika;
    - 2) da li se radi o opštem ili specijalizovanom radijskom ili televizijskom programu u čijem programu se emituje određeni programski sadržaj;
    - 3) da li je riječ o fikcijskom ili nefikcijskom programskom sadržaju;
    - 4) stepen realističnosti prikazivanja potencijalno škodljivog programskog sadržaja;
    - 5) broj, dužina, učestalost, intenzitet (u kojoj mjeri postoji zvučna, vizuelna ili verbalna naglašenost) i detaljnost prikazivanja programskog segmenta koji može ugroziti razvoj maloljetnika;
    - 6) očekivano dejstvo koje će programski sadržaj imati na gledaoce ili slušaoce, a naročito u kakvom okruženju, odnosno atmosferi prikazuje segmente koji mogu ugroziti razvoj maloljetnika.
  - c) kakav stav je u programskom sadržaju zauzet prema nasilju, zloupotrebi štetnih supstanci, opasnom ponašanju ili diskriminatornom postupanju.
- (4) Kategorizacija programskog sadržaja koji može ugroziti razvoj maloljetnika vrši se primjenom mjerila iz stava 1 ovog člana, nakon ocjene ispunjenosti svakog mjerila posebno i svih mjerila zajedno.

Član 19.

- (1) Grafičkom oznakom 12, označavaju se sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina, koji uključuju povremeno, umjereno dugačko, umjereno intenzivno i umjereno detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 18 stav 3 ovog Pravilnika, a koji su, s obzirom na kontekst u kojem se prikazuju, primjereni za maloljetnike koji imaju 12 ili više godina i imaju sljedeća obilježja:
  - 1) povremeno prikazivanje umjerenog nasilja i njegovih posljedica, dok se teško nasilje i njegove posljedice mogu prikazivati kratko i bez detalja;
  - 2) izuzetno, kratko i rijetko prikazivanje scena koje sadrže detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih posljedica može biti prisutno u programskom sadržaju ako je to opravdano njegovim obrazovnim ciljem;
  - 3) seksualno nasilje nije prikazano, ali samim tokom radnje može biti nagoviješteno da se ono odigralo;

- 4) nago ljudsko tijelo može biti prikazano, ali ne u kontekstu seksualnosti;
  - 5) seksualnost može biti prikazana povremeno i diskretno;
  - 6) uznemirujuće scene mogu se umjereno prikazivati, s tim da one ne smiju biti učestale i posebno naglašene;
  - 7) prikazivanje pušenja i zloupotrebe opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci ne smije biti učestalo, niti smiju biti prikazani kao zabavni ili na način kojim se umanjuje ozbiljnost posljedica njihove zloupotrebe;
  - 8) opasno ponašanje ne smije biti detaljno prikazano, niti prema takvom ponašanju u programskom sadržaju kao cjelini smije biti izražen pozitivan stav;
  - 9) diskriminatorno postupanje ne smije biti prikazano uz pozitivan stav prema takvom postupanju, niti se ono smije prikazivati ako je preduzeto uz vršenje nasilja;
  - 10) umjereno nepristojno ponašanje je dozvoljeno, ali ne smije biti učestalo, niti može predstavljati način komunikacije, dok veoma nepristojno ponašanje može biti prisutno samo kratko, ali nikako ako se ono koristi u vidu akta agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
- (2) Grafičkom oznakom 12 se označavaju svi pseudorijaliti i rijaliti programski sadržaji koji nijesu kategorisani kao sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 ili 18 godina.

Član 20.

- (1) Grafičkom oznakom 16, označavaju se programski sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina, a koji uključuju učestalo, dugačko, intenzivno i detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 18 stav 3 ovog Pravilnika, koji s obzirom na kontekst u kojem se prikazuju nijesu nepodesni za maloljetnike koji imaju 16 ili više godina i imaju sljedeća obilježja:
- 1) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
  - 2) seksualno nasilje može biti samo diskretno prikazano, bez naročite usmjerenosti na detalje takvog ponašanja i patnju žrtve;
  - 3) ne postoje ograničenja u pogledu prikazivanja nagog ljudskog tijela, ako se ono ne prikazuje u kontekstu seksualnosti, dok prikazivanje u tom kontekstu ne smije biti detaljno;
  - 4) seksualnost može biti učestalo prikazana, ali bez prikazivanja detalja, osim ako se ono prikazuje u cilju obrazovanja o seksualnosti i ljudskom zdravlju;
  - 5) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intenzivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;
  - 6) pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola ili drugog štetnog sredstva mogu biti učestalo prikazani, ali u programskom sadržaju kao cjelini ne smije biti izražen pozitivan stav prema takvom ponašanju;
  - 7) opasno ponašanje smije biti detaljno prikazano, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se takvo ponašanje detaljno prikazuje, niti prema takvom ponašanju u programskom sadržaju kao cjelini smije biti izražen pozitivan stav;
  - 8) prikazivanje načina izvršenja samoubistva, ako je to opravdano ciljem i prirodom takvog sadržaja (npr. programski sadržaj umjetničke ili obrazovne prirode);
  - 9) diskriminatorno postupanje može biti prikazano i kada je preduzeto uz vršenje nasilja, ali u programskom sadržaju kao cjelini prema takvom postupanju mora biti zauzet negativan stav;
  - 10) veoma nepristojno ponašanje može biti učestalo, dok najteži oblici nepristojnog ponašanja mogu biti samo kratko prikazani, ali nikada ako se ono koristi kao akt agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
- (2) Grafičkom oznakom 16 označavaju se sljedeći sadržaji:
- 1) prenosi ili snimci ekstremnog borilačkog sporta (npr. mješovite borilačke vještine (MMA) i sl.), koji mogu sadržati prikazivanje teškog nasilja;
  - 2) pseudorijaliti programski sadržaji, koji se, saglasno članu 18 stav 3 ovog Pravilnika i stavu 1 ovog člana mogu smatrati neprikladnim (neprijemnim) za maloljetnike mlađe od 16 godina;

- 3) rijaliti programski sadržaji, koji se ne emituju uživo ili se emituju odloženo za više od 48 časova, uz minimalno prikazivanje suživota učesnika ili takmičara, a uredničkim intervencijama, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na montiranje i/ili sječu scena ili toka radnje, blurovanje, bipovanje ili slično, obezbjeđuje se njegovo svrstavanje u sadržaje koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina;
  - 4) najave sadržaja iz tač. 1) do 3) ovog stava, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima.
- (3) Ako u toku prenosa sportskog događaja dođe do fizičkog obračuna u publici ili među učesnicima događaja, nereda ili neovlašćenog ulaska na sportski teren, emiter ih može u toku prenosa prikazati samo ako je došlo do remećenja toka sportskog događaja (npr. privremeni prekid utakmice), i to u mjeri u kojoj je to neophodno da bi gledalac bio upoznat sa razlozima koji su uticali na redovan tok sportskog događaja.
- (4) Programski sadržaji sa oznakom 16 mogu se emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova.

Član 21.

- (1) Grafičkom oznakom 18, označavaju se programski sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima mladim od 18 godina, a koji uključuju veoma učestalo, veoma dugačko, veoma intenzivno i veoma detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 18 stav 3 ovog Pravilnika i imaju sljedeća obilježja:
- a) naročita usmjerenost na detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih zastrašujućih posljedica;
  - b) prikazivanje seksualnog nasilja, uz naročitu usmjernost na detalje takvog ponašanja i patnju žrtve;
  - c) detaljno prikazivanje seksualnosti, pod uslovom da primarna namjena programskog sadržaja nije pobuđivanje seksualnog uzbuđenja;
  - d) prikazivanje erotskih programskih sadržaja;
  - e) veoma detaljno i veoma intenzivno prisustvo uznemirujućih scena;
  - f) detaljno prikazivanje zloupotrebe opojnih droga, alkohola ili drugih štetnih supstanci, pri čemu u programskom sadržaju kao cjelini nije izražen negativan stav prema takvom ponašanju;
  - g) detaljno prikazivanje opasnog ponašanja, pri čemu u programskom sadržaju kao cjelini nije izražen negativan stav prema takvom ponašanju;
  - h) detaljno prikazivanje diskriminatornog ponašanja, pri čemu u programskom sadržaju kao cjelini nije izražen negativan stav prema takvom ponašanju.
  - i) prikazivanje najgrubljeg nepristojnog ponašanja, čak i kada se koristi u vidu akta agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
- (2) Grafičkom oznakom 18 označavaju se sljedeći sadržaji:
- 1) rijaliti programski sadržaji, koji prikazuju ponašanje jednog ili više učesnika ili takmičara u zatvorenom/prinudnom okruženju, uz dominantno učešće prikazivanja njihovog suživota, a emituje se uživo ili odloženo za manje od 48 časova, bez uredničkih intervencija, osim blurovanja, bipovanja ili promjene ugla iz kojeg se snimaju učesnici;
  - 2) najave sadržaja iz tačke 1 ovog stava, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima.
- (3) Programski sadržaji sa oznakom 18 mogu se emitovati isključivo u periodu od 23,00 do 06,00 časova.
- (4) Tokom emitovanja programa iz člana 12 stav 4 ovog Pravilnika emiter je dužan da emituje grafičku oznaku 18.

Član 22.

Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge može, u cilju zaštite interesa javnosti, utvrditi obavezu isključivog emitovanja u graničnom periodu pojedinih programskih sadržaja, ili formata, koji nijesu kao takvi obuhvaćeni ovim Pravilnikom.

Član 23.

- (1) Najave programskih sadržaja koji podliježu obavezi vizuelnog i zvučnog označavanja, u okviru samopromotivnih sadržaja radijskih i televizijskih programa, ne smiju uključivati opise i scene za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti razvoj maloljetnika.

- (2) Najave programskih sadržaja iz stava 1 ovog člana obavezno moraju sadržati grafičku oznaku koja određuje kategoriju u koju takav sadržaj spada.

Član 24.

Programski sadržaji koji su posvećeni paranormalnim, parapsihološkim i sličnim pojavama, okultizmu, magiji i slično, a naročito oni u kojima se daju individualni savjeti publici, mogu biti emitovani samo u graničnom periodu.

Član 25.

- (1) U televizijskim i radijskim programima se mora striktno poštovati pretpostavka nevinosti do donošenja pravosnažne odluke suda.
- (2) Emiter je dužan da objektivno i tačno izvještava o sudskim postupcima, uključujući objavljivanje informacija o sudskim odlukama, naročito ukoliko se radi o oslobađajućim odlukama, prekidima istrage ili značajnom umanjenju težine djela za koje se optuženi tereti.

Član 26.

- (1) Emiter je dužan da u toku trajanja krivičnog postupka poštuje pravo na privatnost svih osoba uključenih u postupak, u bilo kojem svojstvu.
- (2) Identitet žrtava seksualnog nasilja ne smije biti otkriven ni direktno ni objavljivanjem materijala koji bi mogli navesti na identitet takvih žrtava, osim ukoliko žrtve same ne pristanu ili u slučaju prethodno pribavljenog odobrenja nadležnog organa.
- (3) Emiter je dužan da posebno vodi računa o zaštiti prava maloljetnih i drugih ranjivih osoba, kao i žrtava, svjedoka i porodica osumnjičenih, optuženih ili osuđenih lica.

Član 27.

- (1) Emiter je dužan da vodi računa o zaštiti identiteta svjedoka.
- (2) Identitet svjedoka se može objaviti samo u slučajevima kada:
- a) svjedok da prethodnu saglasnost;
  - b) otkrivanje identiteta je od javnog interesa ili
  - c) kada je svjedočenje bilo javno.
- (3) Emiter je dužan da posveti pažnju poštovanju odredbi posebnih zakona koje se odnose na prava i obaveze zaštićenih ili ugroženih svjedoka, kao i članova njihovih porodica.

Član 28.

- (1) Zabranjeno je objavljivanje bilo kakvih informacija koje očigledno i nesumnjivo mogu negativno uticati na tok sudskog postupka i informacija čiju tajnost sud izričito zahtijeva prije i u toku sudskog postupka.
- (2) Direktno izvještavanje iz sudnica ili snimanje u sudnicama dopušteno je samo po prethodno pribavljenoj dozvoli nadležnih pravosudnih organa.

Član 29.

- (1) U radijskim i televizijskim programima je zabranjena zloupotreba religije, vjere ili vjeroispovijesti.
- (2) Emiter je dužan da programske sadržaje koji su vezani za religiju, vjeru i vjeroispovijest emituje sa posebnom pažnjom, uz uvažavanje uvjerenja i djelatnosti svih vjerskih zajednica.
- (3) Emiter ne smije vršiti uticaj ili omogućavati vršenje uticaja na publiku da pristupi određenoj religiji ili vjerskoj zajednici, ili da promijeni svoje vjersko ili religiozno opredjeljenje.

Član 30.

- (1) Zabranjeno je omogućavanje ili podržavanje predstavljanja lica bez adekvatnog medicinskog obrazovanja kao kvalifikovanog za pružanje zdravstvenih usluga koje se mogu obavljati samo u medicinskim ustanovama i od strane obučenog medicinskog kadra, u skladu sa posebnim zakonom kojim je regulisana zdravstvena zaštita.
- (2) Programski sadržaj koji se bavi alternativnom medicinom mora sadržati jasne i nedvosmislene naznake da se radi o načinima liječenja koji nijesu zasnovani na konvencionalnoj medicini i ne smiju takve načine liječenja isticati kao jedine ili najbolje.

- (3) Programskim sadržajima iz stava 2 ovog člana poželjno je obezbijediti mišljenje ili učešće ovlaštenog medicinskog radnika iz grane medicine najbliže alternativnom načinu liječenja koji je predmet sadržaja.

Član 31.

Zabranjeno je izvan graničnog perioda emitovanje programa zasnovanog na proricanju sudbine, tumačenju individualnih horoskopa i sličnih sadržaja koji se ne mogu kategorisati u zakonom normiranu djelatnost, a u kojima je učešće publike uslovljeno plaćanjem SMS poruka, telefonskih poziva ili drugih vidova komercijalizacije ovih sadržaja.

Član 32.

Zabavni program u kojem se kao tema pojavljuje uobičajena astrološka prognoza, tumačenje horoskopa i slični sadržaji, može se emitovati van graničnog perioda, pod uslovom da to nije jedini sadržaj emisije i da se ne uključuje učešće publike.

Član 33.

- (1) Emiter je dužan da emituju radio ili televizijske programe na crnogorskom jeziku na latiničnom ili ćirilichnom pismu ili na drugom jeziku u službenoj upotrebi, u skladu sa Ustavom Crne Gore i Zakonom.
- (2) Javni emiter, a posebno nacionalni javni emiter, u okviru svoje zakonske obaveze da proizvode i emituju program koji izražava nacionalni i kulturni identitet Crne Gore, dužan je da u sadržajima iz sopstvene produkcije obezbijede maksimalnu, a u prevođenju programa sa stranih jezika odgovarajuću upotrebu crnogorskog jezika.
- (3) Emiter je obavezan da obezbijedi upotrebu crnogorskog jezika u sopstvenoj produkciji i prilikom prevođenja (titlovanje i sinhronizovanje) svih programa proizvedenih na jezicima koji nijesu u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, čija realizacija zahtijeva jednostavnu spikersku obradu, bez potrebe za kreativnom glumačkom interpretacijom likova.
- (4) Emiter je obavezan da se stara o gramatičkoj ispravnosti jezika u emitovanim programima, izuzev ako je riječ o igranom programu u kojem takvo izražavanje ima dramaturško opravdanje.
- (5) Emiter je dužan da vodi računa o jeziku koji se koristi u javnoj sferi, o njegovoj etičkoj i političkoj korektnosti, ali i o gramatičkoj ispravnosti.
- (6) Psovke, pogrđni izrazi i druge vrste vulgarnosti i žargonski govor u informativnom, obrazovnom i sličnim programima su zabranjeni i mogu se koristiti samo u odgovarajućem edukativnom ili umjetničkom kontekstu.
- (7) Emiter koji ima status nacionalnog javnog ili komercijalnog emitera opšteg radijskog ili televizijskog programa dužan je da obezbijedi da programski sadržaji prije emitovanja prođu kontrolu lektora.

Član 34.

- (1) Programski sadržaj u kojem publika ima mogućnost učestvovanja putem pozivanja, slanja poruka i korišćenjem drugih elektronskih komunikacionih usluga moraju sadržati jasne, precizne, istinite i potpune informacije i uslove za učestvovanje u njima.
- (2) Programskim sadržajem iz stava 1 ovog člana ne smije se obmanjivati publika netačnim ili dvosmislenim informacijama ili izjavama, pretjerivanjima, nerealnim produžavanjem ili odlaganjem pružanja odgovora ili na bilo koji drugi način prikrivanjem prave prirode ovih sadržaja.
- (3) Nagradna pitanja ili zadaci u programskom sadržaju iz stava 1 ovog člana ne smiju biti takvi da je nemoguće ili krajnje nerealno očekivati da ciljana publika na njih može odgovoriti.
- (4) Telefonski broj putem kojeg se ostvaruje učešće publike u programskim sadržajima iz stava 1 ovog člana i cijena usluge, uključujući i cijenu PDV-a i dodatne troškove koje gledaoci ili slušaoci mogu imati, moraju biti jasno istaknuti na ekranu na način da osoba sa prosječnim vidom može vidjeti cijenu sa razumne udaljenosti od ekrana.
- (5) Ukoliko se u programskom sadržaju iz stava 1 ovog člana publici pruža mogućnost ostvarivanja novčanih dobitaka, nagrada ili usluga kroz takmičenja ili neke druge oblike učešća, gledaocu/slušaoцу koji učestvuje u programu, uključujući gledaocu/slušaoцу na čekanju, može se naplaćivati cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.
- (6) U programskom sadržaju iz stava 5 ovog člana, emiter je dužan da na početku objavi nedvosmislena pravila o sadržaju, novčanim dobitcima, robama, pravima ili uslugama koje se mogu ostvariti.

- (7) Emiter je dužan da pravila iz stava 5 ovog člana i ostvarene dobitke iz stava 6 ovog člana objavi na veb stranici, teletekstu ili na drugi odgovarajući način koji je dostupan široj javnosti.

Član 35.

U radijskim i televizijskim programima je zabranjeno predstavljanje i ohrabrivanje kockanja i drugih igara na sreću kao preporučljivog stila života.

Član 36.

- (1) U programskom sadržaju, koji uključuje glasanje publike, učešće u anketama i sl., emiter je dužan da kod objave rezultata objavi i ukupan broj pristiglih glasova ili anketiranih lica.
- (2) Emitovanje programa koji se isključivo ili dominantno sastoji od telefonskog glasanja, slanja SMS, e-mail i sličnih poruka (TV chat i slični sadržaji) nije dozvoljeno izvan graničnog perioda (23,00 do 06,00 časova).

Član 37.

- (1) Repriza je ponovno emitovanje cijelog ili dijela premijerno emitovanog programskog sadržaja u istom ili drugom programu istog emitera, pri čemu naziv programskog sadržaja ostaje nepromijenjen, a jedina urednička intervencija može biti skraćivanje.
- (2) Repriziranje radijskog programskog sadržaja mora biti jasno označeno/najavljeno na početku i na kraju programskog sadržaja kako slijedi „Slušate reprizu od dd.mm.gg“.
- (3) Repriziranje televizijskog programskog sadržaja mora biti jasno označeno tokom njegovog cijelog trajanja, emitovanjem grafičke oznake „R“ u gornjem uglu ekrana ispod uobičajenog mjesta identifikacionog znaka medija.
- (4) Reprizom se ne smatra odvojeni sadržaj, sa posebnim nazivom, koji uključuje retrospektivu ili kolekciju segmenata iz premijerno emitovanih sadržaja, međusobno povezanih novim uredničkim djelovima (najava, osvrt, komentar, ...).
- (5) Arhivski materijal se obavezno mora označiti kao takav tokom cjelokupnog trajanja grafičkom oznakom „ARHIVA“.
- (6) Pravila vizuelnog i zvučnog označavanja primjenjuju se i prilikom repriziranja sadržaja.
- (7) Ponovno emitovanje sadržaja koji je premijerno emitovan u istom programu prije više od pet godina, smatraće se premijernim emitovanjem i računati u sopstvenu produkciju tog programa.
- (8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, emiter je dužan da u odjavi sadržaja objavi datum prvog emitovanja u tom programu.
- (9) Ukoliko emiter ne objavi podatak iz stava 8 ovog člana, sadržaj se neće računati u sopstvenu produkciju.

Član 38.

Emiter je dužan da nagradna takmičenja sprovodi pravično, u skladu sa Pravilnikom kojim se propisuju bliži uslovi koje emiteri treba da ispune prije, u toku i nakon realizacije nagradnog takmičenja.

Član 39.

- (1) Emiter je dužan da u odjavi svakog uredničkog programskog sadržaja objavi podatke koji se odnose na:
  - izvor produkcije (naziv emitera ili proizvođača sadržaja, naziv autora i/ili imaoća prava);
  - naziv medija od koga je sadržaj preuzet;
  - datum proizvodnje (mjesec i godina).
- (2) Emiter je dužan da, prilikom preuzimanja određenog dijela/segmenta programskog sadržaja, objavi izvor od koga je sadržaj preuzet.

IV. PROGRAMSKA OSNOVA RADIJSKOG ILI TELEVIZIJSKOG PROGRAMA

Član 40.

- (1) Programska osnova radijskog ili televizijskog programa je dokument koji predstavlja pregled učešća programskih sadržaja po vrsti ili po izvoru produkcije u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja, koji sadrži programsku strukturu kojom se određuje:
  - a) učešće pojedinih vrsta programskih sadržaja, utvrđenih članom 41 ovog Pravilnika;

- b) učešće sadržaja iz sopstvene produkcije, kupljeni, reemitovani i ostali program;
  - c) predviđeno maksimalno učešće oglasnih sadržaja;
  - d) predviđeno učešće sopstvene produkcije, koje ne može biti manje od onog utvrđenog članom 45 ovog Pravilnika;
  - e) dnevno vrijeme emitovanja, pri čemu je emiter dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa;
  - f) za opšte televizijske programe sa nacionalnom zonom pokrivanja, učešće evropskih audiovizuelnih djela, kojim se obezbjeđuje izvršavanje obaveze propisane članom 29 Zakona;
  - g) za opšte televizijske programe sa nacionalnom zonom pokrivanja, učešće audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača, kojim se obezbjeđuje izvršavanje obaveze propisane članom 31 Zakona.
- (2) Programska osnova opšteg programa sadrži najmanje pet vrsta programskih sadržaja utvrđenih stavom 1 člana 41 ovog Pravilnika.
- (3) Programska osnova specijalizovanog programa sadrži programsku šemu u kojoj je više od 60% ukupnog sedmičnog vremena emitovanja program iste vrste.
- (4) Programska osnova utvrđuje se i podnosi Agenciji na posebnom obrascu koji je sastavni dio Pravilnika o postupku i uslovima za ostvarivanje prava na emitovanje radijskog ili televizijskog programa (Obrazac 2).
- (5) Sličnim programskim osnovama smatraju se programske osnove koje ispunjavaju jedan od sljedećih uslova:
- a. Obje se odnose na opšte programe;
  - b. Obje se odnose na specijalizovane programe iste vrste programa, osim muzičkog programa;
  - c. Obje se odnose na specijalizovane muzičke programe posvećene istoj vrsti muzike (zabavna, narodna, džez, savremena i si.).

Vrste programskih sadržaja

Član 41.

- (1) Vrste programskih sadržaja su informativni program, kulturno-umjetnički program, naučno-obrazovni program, dokumentarni program, program za maloljetnike, sportski program, filmski i serijski program, vjerski program, zabavni program i muzički program.
- (2) Programskim sadržajima informativnog programa smatraju se emisije prvenstveno namijenjene informisanju građana o aktuelnim događajima, ličnostima i pojavama, u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. dnevno-informativne emisije, koje imaju prvenstveno informativnu funkciju i sastavljene su od vijesti i izvještaja (vijesti, centralne informativne emisije i si.);
  2. emisije o aktuelnostima koje čine informacije i analize o aktuelnim događajima i temama političkog, ekonomskog i uopšte javnog života (debate, intervjui, rasprave, komentari, izjave, tematski prilozi i sl.);
  3. informativni programi namijenjeni specijalizovanoj, odnosno određenoj ciljnoj grupi (emisije za poljoprivrednike, o automobilizmu, za dijasporu i sl.);
  4. informativno-zabavni program, dominantno sastavljen od informacija i analiza o aktuelnim događajima, temama i pitanjima političkog, ekonomskog i uopšte javnog života, prepoznatljiv po tome što u cjelini ili djelimično, načinom obrade i izborom tema, nastoji da zabavi i razvedri publiku (jutarnji, poslijepodnevni programi i si.);
  5. prenosi ili snimci skupštinskih zasjedanja na državnom ili lokalnom nivou;
  6. informacije o saobraćaju, vremenskoj prognozi i ostale servisne informacije.
- (3) Programskim sadržajima kulturno-umjetničkog programa smatraju se sadržaji posvećeni temama iz oblasti kulture i umjetnosti (književnost, pozorište, film, fotografija i sl.), u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. direktni prenosi ili snimci događaja iz oblasti kulture i umjetnosti (pozorišne predstave);
  2. emisije namijenjene zaštiti i očuvanju kulturne i duhovne baštine i dobara;

3. emisije o kulturi (intervjui, razgovori i izvještaji o događajima u oblasti kulture i umjetnosti);
  4. umjetničke reportaže, portreti;
  5. specijalni koncerti (koncerti klasične i/ili jazz muzike);
  6. radio i TV drame.
- (4) Programskim sadržajima naučno-obrazovnog programa smatraju se sadržaji čija je prvenstvena namjena da doprinesu unapređenju razumijevanja javnosti u vezi sa temama koje su predmet izučavanja prirodnih ili društvenih nauka i naučnih disciplina, u koje se uključuju:
1. obrazovne emisije usmjerene na podizanje obrazovnog nivoa šire javnosti u oblastima koje se odnose na: jezik i pismenost, običaje i tradiciju, kulturu i umjetnost, istoriju, politiku, ekonomiju, društvene odnose, ekologiju, zdravstvenu kulturu i kulturu življenja, zapošljavanje, književnost, istoriju, geografiju, hemiju, fiziku, matematiku, informatiku, biologiju i sl.
  2. naučne emisije usmjerene na različite oblasti nauke i naučne discipline, u kojima se obrađuju teme na popularan i atraktivan način, prihvatljiv i prilagođen široj javnosti.
- (5) Programskim sadržajima dokumentarnog programa smatraju se sadržaji zasnovani na činjenicama, u kojima dokumentarna građa čini više od polovine njihovog cjelokupnog trajanja, pri čemu oni nemaju dnevno-informativnu vrijednost i tema, sadržaj i način obrade je takav da se ova vrsta programa može prikazivati i poslije dužeg niza godina, a da ne izgubi na vrijednosti i relevantnosti, u koje se uključuju:
1. dokumentarno-fotografski program – sadržaji zasnovani na činjenicama, u kojima se koriste opisi, tumačenja, komentari, ilustracije, fotografije ili drugu arhivski materijal, a može da predstavlja i zapis u vremenu (putopisi, reportaže, istoriografske emisije, portreti, dokumentarni filmovi i si.);
  2. dokumentarno-igrani program – sadržaji zasnovani na činjenicama, ilustrovani umjetničkim interpretacijama tih činjenica (često u vidu igranih segmenata) i usmjereni na istorijske događaje i ličnosti.
- (6) Programskim sadržajima za maloljetnike smatraju se sadržaji koji su, prema svojoj formi, sadržaju, funkciji i vremenu emitovanja, isključivo namijenjeni njima, a mogu biti informativne, obrazovne, zabavne ili igrane prirode, u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. animirani filmovi i serije za maloljetnike;
  2. tematske emisije za maloljetnike;
  3. kvizovi;
  4. filmovi i serije za maloljetnike;
  5. direktni prenosi ili snimci priredbi za maloljetnike;
  6. igrani programi (igrokazi) u kojima su akteri maloljetnici.
- (7) U programske sadržaje sportskog programa se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. emisije magazinskog tipa koje se bave isključivo sportskim temama;
  2. sportske vijesti (kratki pregledi sportskih događaja);
  3. direktni prenosi ili snimci sportskih događaja;
  4. emisije posvećene razgovorima, intervjuima i debatama o sportskim temama, ličnostima i događajima.
- (8) U programske sadržaje filmskog i serijskog programa se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. kinematografski i televizijski filmovi;
  2. serije.
- (9) Programskim sadržajima vjerskog programa smatraju se sadržaji namijenjeni predstavljanju vjerskih uvjerenja, pravila ponašanja, običaja određene vjerske zajednice ili izvještavanje o aktuelnim pojavama i događajima u vezi sa njima, s ciljem pružanja vjerskih informacija ili obrazovanja, očuvanja, njegovanja, razvijanja ili unapređenja vjerske kulture i tradicije, u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. direktni prenosi ili snimci vjerskih obreda i službi;

2. direktni prenosi ili snimci obilježavanja vjerskih praznika;
  3. emisije koje se bave vjerskom ili religijskom tematikom.
- (10) Programskim sadržajima zabavnog programa smatraju se sadržaji čija je prvenstvena namjena da zabave i podignu osjećaj pozitivnog raspoloženja kod publike, u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. šou programi (scenski igrano-muzički sadržaj, koji može da sadrži skečeve, stand-up segmente; razgovori sa jednim ili više sagovornika, voditelj ima dominantnu ulogu često uz prisustvo publike u studiju ili drugi oblik interakcije sa publikom);
  2. humorističke i satirične emisije (sadržaji koji na šaljiv i ironičan način obrađuju aktuelne događaje, pojave i ličnosti);
  3. kvizovi;
  4. takmičenja u sposobnostima i vještinama;
  5. zabavno-informativni program, dominantno usmjeren na različite događaje i teme obrađene na zabavan i duhovit način, najčešće je kolažnog oblika sa sadržajima zabavnog i manje informativnog karaktera;
  6. muzičke top liste;
  7. emisije posvećene zanimljivostima iz svijeta mode, zabave i šou biznisa.
- (11) Programskim sadržajima muzičkog programa se smatraju sadržaji posvećeni predstavljanju različitih vrsta muzike (umjetničke, narodne, zabavne i ostale savremene muzike i sl.), u koje se uključuju, ali se na njih ne ograničavaju:
1. direktni prenosi ili snimci koncerata, muzičkih festivala i specijalnih muzičkih događaja (dodjela muzičkih nagrada i si.);
  2. direktni prenosi ili snimci koncerata za maloljetnike;
  3. muzički spotovi.
- (12) Oglasi, telešoping, najave sopstvenog programa i intermeco sadržaji (panoramski kadrovi) ubrajaju se u vrstu „nežanrovski sadržaji“.

Član 42.

Programski sadržaji se prema izvoru produkcije svrstavaju u četiri kategorije:

- a) sopstvena produkcija;
- b) kupljeni program;
- c) reemitovani program;
- d) ostali program.

Član 43.

- (1) Sopstvenom produkcijom smatra se izvorno proizvedeni programski sadržaj čiji je proizvođač emiter ili je proizveden po njegovoj narudžbi i za njegov račun.
- (2) U smislu ovog Pravilnika programskim sadržajima iz sopstvene produkcije smatraju se:
  - a) programski sadržaj u televizijskom programu u kojem izvorni audio ili video materijal, ili autorski dio, čini više od 50%;
  - b) programski sadržaj u radijskom programu u kojem izvorni govorni audio materijal, ili autorski dio, čini više od 20%.
- (3) Sopstvenom produkcijom se smatraju i programski sadržaji koji su proizvedeni:
  1. po licenci;
  2. po otkupljenom formatu;
  3. u bilateralnoj koprodukciji, ukoliko je učešće emitera u ukupnim troškovima proizvodnje programskog sadržaja najmanje 20%, pri čemu se obim sopstvene produkcije utvrđuje u visini:

- a) procenta učešća emitera u ukupnim troškovima proizvodnje ako je to učešće 20 do 50%;
  - b) od 100% ako je učešće emitera u ukupnim troškovima proizvodnje veće od 50%.
4. u multilateralnoj koprodukciji, ukoliko je učešće emitera u ukupnim troškovima proizvodnje programskog sadržaja najmanje 10%, pri čemu se obim sopstvene produkcije utvrđuje u visini:
- a) procenta učešća emitera u ukupnim troškovima proizvodnje ako je to učešće 10 do 50%;
  - b) od 100% ako je učešće emitera u ukupnim troškovima proizvodnje veće od 50%.
5. kao direktni ili odloženi prenosi događaja koje emiter vrši samostalno ili aktivno učestvuje u kreiranju i njegovoj realizaciji;
6. kao direktni ili odloženi prenosi događaja za koje je emiter otkupio pravo, a koje organizator događaja realizuje sopstvenim ili iznajmljenim resursima za više korisnika, pri čemu emiter koji je otkupio pravo prenosa aktivno učestvuje u kreiranju i realizaciji;
7. kao emisije drugih producenata, koje emiter na osnovu otkupa prava prenosi ili emituje u cjelini ili djelovima i pri tome aktivno učestvuje u njihovom kreiranju.
- (4) Da bi određeni kupljeni ili reemitovani sadržaj bio uzet u obzir kao sadržaj određene vrste programa definisane članom 41 ovog Pravilnika, mora da ispunjava sljedeći uslov:
- a) u televizijskom programu, da u sadržaju izvorni audio ili video materijal, ili autorski dio, određene vrste programa čini više od 50% ili
  - b) u radijskom programu, da u sadržaju izvorni govorni audio materijal, ili autorski dio, određene vrste programa čini više od 20%.
- (5) Ukoliko određeni kupljeni ili reemitovani sadržaj ne ispunjava uslov iz stava 4 ovog člana, ubrajaće se, prema izvoru produkcije, u kategoriju „ostali program“.

Član 44.

- (1) U sopstvenu produkciju ubrajaju se premijere i prve reprize programskih sadržaja.
- (2) U sopstvenu produkciju se ne ubrajaju:
- 1) oglasi, telešoping i najave sopstvenog programa;
  - 2) segmenti namijenjeni popunjavanju programa u okviru kojih se, uz muzičku podlogu, prikazuju panoramski predjeli i prirodne ljepote (npr. „intermeco“, „muzička razglednica“ i si.);
  - 3) saržaji posvećeni izboru i/ili emitovanju muzičkog spota koji obilježava program određenog dana (npr. „hit dana“ i sl.).
- (3) Sadržaji sa sinhronizacijom animiranih ili igranih filmova i/ili serija na jedan od jezika u službenoj upotrebi izvršenom od strane emitera televizijskog ili radijskog programa, djelimično se smatra sopstvenom produkcijom i priznaje se u iznosu od 50% ukupnog neto trajanja programskog sadržaja.
- (4) Emitovanje programskih sadržaja u okviru kojih se, uz muzičku podlogu, bez govornog dijela, prikazuju različiti sadržaji (segmenti iz sportskih događaja i si.) djelimično se smatra sopstvenom produkcijom i priznaje se u iznosu od 50% ukupnog neto trajanja programskog sadržaja.

Član 45.

- (1) Učešće sopstvene produkcije u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja radijskog ili televizijskog programa, uvažavajući podjelu na programe komercijalnih i javnih emitera, ne može biti manje od:
- a) 25% kod televizijskog programa komercijalnog emitera;
  - b) 10% kod radijskog programa komercijalnog emitera;
  - c) 30% kod televizijskog programa javnog emitera;
  - d) 20% kod radijskog programa javnog emitera.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, učešće sopstvene produkcije u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja:
- a) radijskog ili televizijskog programa može biti manje zbog sezonskih odstupanja u skladu sa stavom 3 ovog člana;

- b) televizijskog programa komercijalnog emitera na albanskom i romskom jeziku ne može biti manje od 20%.
- (3) U periodu od 15. juna do 15. septembra i od 20. decembra do 20. januara učešće sopstvene produkcije mora iznositi najmanje:
- 15% sedmičnog vremena emitovanja kod televizijskog programa komercijalnog emitera;
  - 5% sedmičnog vremena emitovanja kod radijskog programa komercijalnog emitera;
  - 20% sedmičnog vremena emitovanja kod televizijskog programa javnog emitera, od čega najmanje 50% između 16 do 22 sata;
  - 15% sedmičnog vremena emitovanja kod radijskog programa javnog emitera, od čega najmanje 50% između 16 do 22 sata.
- (4) Odredbe ovog člana ne odnose se na emitera specijalizovanog televizijskog ili radijskog programa.

Član 46.

- (1) Ukoliko se isti programski sadržaj premijerno emituje u okviru jednog radijskog ili televizijskog programa, a prvo reprizno emitovanje mu je na drugom radijskom ili televizijskom programu istog emitera, taj sadržaj se uračunava u sopstvenu produkciju oba programa.
- (2) Ukoliko je isti programski sadržaj imao premijerno i prvo reprizno emitovanje u okviru jednog radijskog ili televizijskog programa, a drugo reprizno emitovanje mu je na drugom radijskom ili televizijskom programu istog emitera, taj sadržaj se uračunava u sopstvenu produkciju programa u kome je bilo premijerno i prvo reprizno emitovanje.

Član 47.

Kupljeni program predstavlja programske sadržaje za koje je emiter obezbijedio prava za emitovanje kupovinom ili ustupanjem od strane drugog emitera, proizvođača sadržaja, autora ili drugog imaooca prava.

Član 48.

Reemitovani program predstavlja preuzimanje i istovremeno emitovanje cjelokupnog/neizmijenjenog programskog sadržaja:

- drugog emitera ili
- drugog radijskog ili televizijskog programa istog emitera.

Član 49.

Ostali programi, u smislu člana 42 ovog Pravilnika, su sadržaji koji se po učestalosti i vremenu emitovanja, u okviru radijskih ili televizijskih programa istog emitera, ne mogu svrstati u jednu od kategorija sadržaja prema izvoru produkcije utvrđenih tačkama a) do c) člana 42 ovog Pravilnika.

Član 50.

- (1) Informacija o izrečenoj mjeri upozorenja koja se odnosi na emitovani programski sadržaj objavljuje se u prvoj narednoj emisiji tog sadržaja.
- (2) Informacija o izrečenoj mjeri upozorenja u vezi sa programskim sadržajem koji se više ne emituje ili je u pitanju kršenje pravila koja se odnose na komercijalne audiovizuelne komunikacije objavljuje se u okviru informativne emisije opšteg programa u periodu:
1. od 8 do 15 sati u radijskom programu,
  2. od 18 do 22 sata u televizijskom programu.
- (3) Informacija o izrečenoj mjeri upozorenja koja se odnosi na emitovani programski sadržaj specijalizovanog programa emituje se u periodu navedenom u stavu 2 ovog člana.

V. USLOVI ZA STICANJE STATUSA USLUGE OD JAVNOG INTERESA

Član 51.

- (1) Radijski ili televizijski program komercijalnog emitera može steći status usluge od javnog interesa, ako ispunjava sljedeće programske uslove:

- 1) ima učešće sopstvene produkcije u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja koje ne može biti manje od:
    - i. 50% kod televizijskog programa;
    - ii. 25% kod radijskog programa.
  - 2) ima učešće sadržaja na albanskom i romskom jeziku koje ne može biti manje od 2%;
  - 3) emituje program u kojem učešće informativnog programa u sopstvenoj produkciji, u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja, iznosi najmanje 12% za radijske programe, odnosno 20% za televizijske programe.
  - 4) emituje televizijski program u okviru kojeg dnevno emituje vijesti u trajanju od najmanje 60 minuta, od čega najmanje jednu emisiju u trajanju od najmanje 25 minuta.
  - 5) emituje radijski program u okviru kojeg sedmično emituje vijesti u trajanju od najmanje 240 minuta.
  - 6) minimalno trajanje programa iz al. 3) do 5) ovog člana mora biti ostvareno u periodu od 6 do 23 časa.
- (2) Radijski ili televizijski program neprofitnog emitera može steći status usluge od javnog interesa, ako emituje program u kojem je najmanje 70% dnevnog vremena emitovanja posvećeno sadržajima vezanim za specifične interese i potrebe ciljane zajednice, pri čemu najmanje 70% ovih sadržaja mora predstavljati sopstvenu produkciju emitera.

VI. OBAVEZE U VEZI SA EMITOVANJEM TELEVIZIJE PUTEM INTERNETA

Član 52.

Na lica koja emituju televizijski program putem globalne informatičke mreže (Televizija putem interneta) shodno se primjenjuju odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na:

- a. zabranu govora mržnje i diskriminatornog postupanja;
- b. zaštitu maloljetnika;
- c. upotrebu jezika.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.

- (1) Emiteri su dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Izuzetno, emiteri opštih radijskih i televizijskih programa su dužni da usaglase svoj rad i programske osnove svih svojih programa sa članom 45 ovog Pravilnika u roku od 12 mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Član 54.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 07/16, 08/19 i 51/24).

Član 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge**

